

LATVIJAS DALĪBA ES PĒTNIECĪBAS UN INOVĀCIJU PAMATPROGRAMMĀ "APVĀRSNIS EIROPA"

PĀRSKATS PAR PERIODU LĪDZ 30.07.2026.

1.1.1. specifiskā atbalsta mērķa "Pētniecības un inovāciju kapacitātes stiprināšana un progresīvu tehnoloģiju ieviešana kopējā P&A sistēmā" 1.1.1.5. pasākuma "Latvijas pilnvērtīga dalība Apvārsnis Eiropa programmā, tajā skaitā nodrošinot kompleksu atbalsta instrumentu klāstu un sasaisti ar RIS3 specializācijas jomu attīstīšanu" projekts "Atbalsts Latvijas dalībai starptautiskās pētniecības un inovācijas programmās" ietvaros

“Apvārsnis Eiropa” programma ir Eiropas Savienības (ES) pētniecības un inovācijas (P&I) programma 2021.–2027. gada periodam, kas turpina līdzšinējo programmu “Apvārsnis 2020”. **“Apvārsnis Eiropa” programmas kopējais finansējums ir 95,5 mljrd. euro**, padarot to par visu laiku vērienīgāko un ambiciozāko pētniecības un inovāciju programmu ES.

“Apvārsnis Eiropa” programmas pamatā izvirzīts trīs pīlāru modelis, kura ietvaros tiek atbalstīta atvērtā zinātne, globālo izaicinājumu risināšana un rūpniecības konkurētspēja un atvērtā inovācija, atbalstot arī Eiropas pētniecības telpas stiprināšanu. Papildus horizontālās prioritātes “Dalības paplašināšana un Eiropas pētniecības telpas stiprināšana” ietvaros tiek mazinātas pētniecības un inovāciju kapacitātes atšķirības starp dalībvalstīm un stiprināta Eiropas pētniecības telpa (ERA). Skat. 1. attēlu.

1. attēls. “Apvārsnis Eiropa” programmas struktūra.

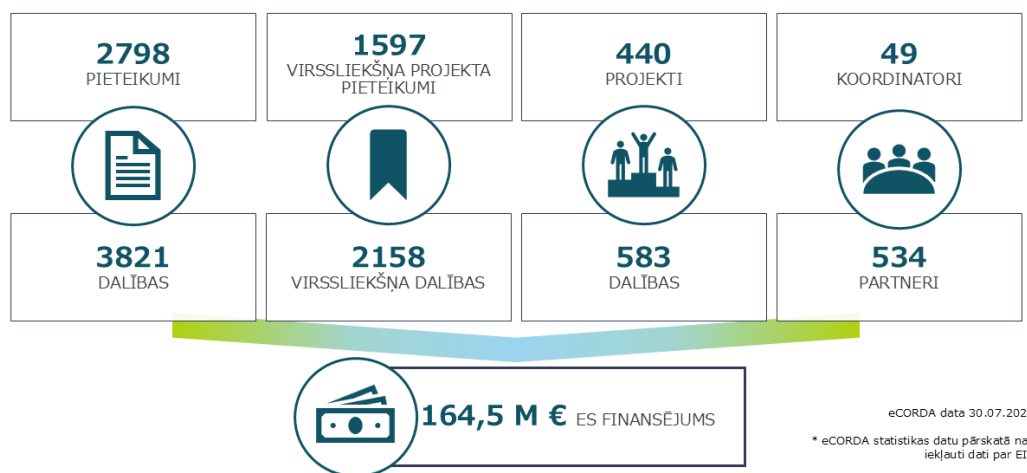
* Eiropas Inovāciju un tehnoloģiju institūts (EIT) nav īpašās programmas sastāvdaļa.

Šajā pārskatā izmantoti Eiropas Komisijas datu bāzes par pētniecības un inovāciju programmām eCORDA dati, kuri pieejami par “Apvārsnis Eiropa” programmas projektiem un pieteikumiem līdz 2026. gada 30. jūlijam.

Dažādas Latvijas institūcijas piedalījušās **2798** “Apvārsnis Eiropa” programmas projektu pieteikumos ar 3821 Latvijas dalībām. Dalību skaits finansētajos projektos – **583**, no tiem **534** piedaloties kā projekta partneriem un **49** kā projekta koordinatori.

Eiropas Komisija finansējusi **440** projektus ar Latvijas institūciju dalību par **164,5 milj. euro** jeb 15,7 % Latvijas iesniegto projektu. Skatīt arī 2. attēlā.

2. attēls. Kopsavilkums par Latvijas dalību "Apvārsnis Eiropa" programmā.

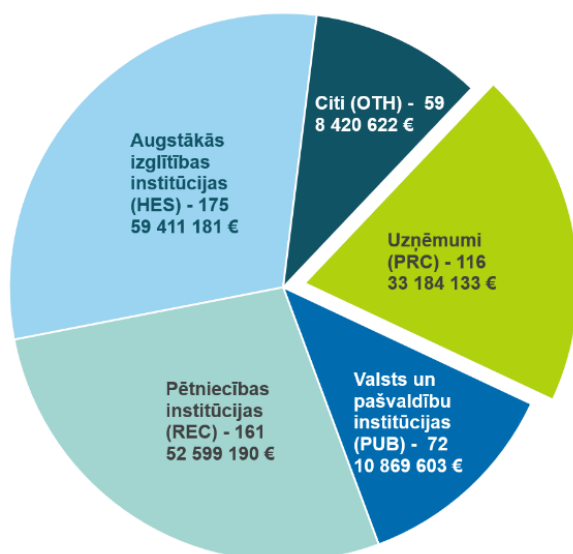

"Apvārsnis Eiropa" programmā projektu pieteikumi tiek vērtēti vairākos posmos. Vispirms notiek iesniegto projektu pieteikumu administratīvā vērtēšana, pēc kuras projekta pieteikums iegūst statusu "Atbilstošs" (*eligible*) vai "Neatbilstošs" (*ineligible*). Pēc tam notiek projekta pieteikuma saturiskā vērtēšana, kurā vērtē projekta pieteikuma būtību. Atšķirības starp dalību skaitu un projektu/projektu pieteikumu skaitu rodas, jo vienā projektā var būt pārstāvētas vairākas institūcijas no Latvijas. Turklāt, projektu/projektu pieteikumu bieži iesniedz vairāku institūciju grupa jeb konsorcijs, tad par Latvijas projektiem/projektu pieteikumiem uzskatāmi visi projekti/projektu pieteikumi, kuros vismaz viens konsorcijs partneris ir no Latvijas.

"Apvārsnis Eiropa" programmā institūcijas iedalītas piecās grupās pēc institūcijas veida (skatīt arī 3. attēlu):

- augstākās izglītības institūcijas (*Higher or secondary education*) – augstskolas, koledžas, universitātes u.c..
- uzņēmumi (*Private for profit*) – komercregistrā registrētas institūcijas, kuras gūst peļņu, kā arī valsts un pašvaldību uzņēmumi.
- valsts un pašvaldību institūcijas (*Public body*) – ministrijas, pašvaldības un cita veida publiskās institūcijas (piemēram, plānošanas reģioni, tiesas, Valsts kase u.c.).
- pētniecības institūcijas (*Research organisations*) – pētniecības institūti.
- citi (*Others*) – citas institūcijas, kuras neietilpst nevienā no iepriekš minētajām kategorijām, pārsvarā tās ir dažādas nevalstiskās organizācijas.

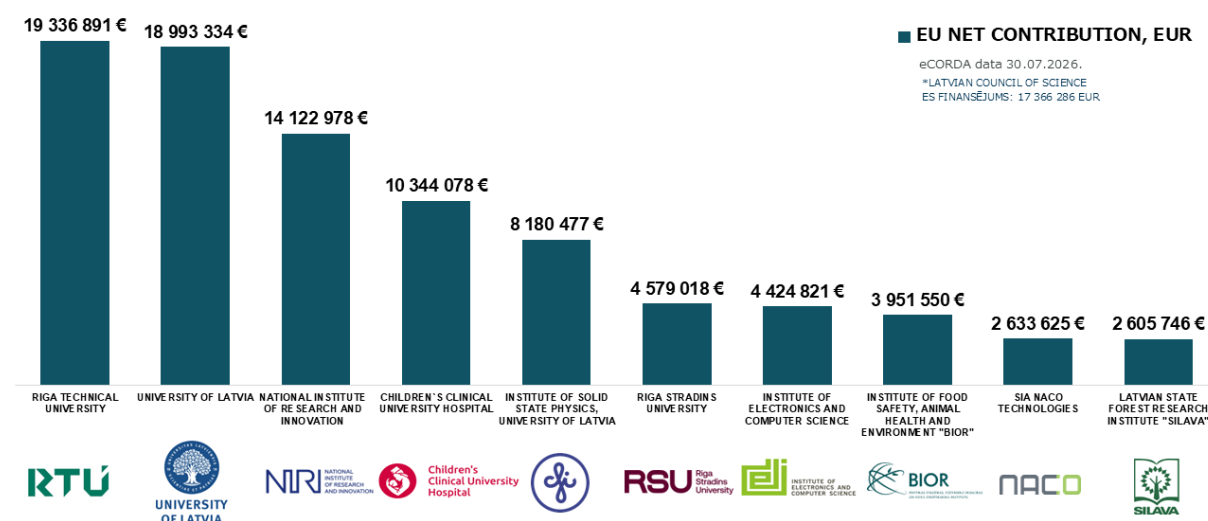
3. attēls. Latvijas institūciju dalība "Apvārsnis Eiropa" programmā pēc institūciju veida (skaits, ES piesaistītais finansējums (EUR)).

No 583 Latvijas institūciju "Apvārsnis Eiropa" programmas finansētajām dalībām **apmēram viena piektā daļa jeb 116 ir uzņēmumu dalības piesaistot 33,2 milj. € lielu ES finansējumu un 81 institūcijas norādījušas, ka ir MVU**

Latvijas dalība "Apvārsnis Eiropa" programmā ir ar pozitīvu tendenci – līdz 2026. gada 30. jūlijam iesniegti **2798** projektu pieteikumi, kas ir **89 %** no "Apvārsnis 2020" programmas kopējā projektu pieteikumu skaita. Sekmība ir pieaugusi par 1,6 procentpunktiem. Tas liecina par sagatavoto un iesniegto projektu pieteikumu kvalitātes uzlabošanos. Informāciju par Latvijas institūciju piesaistīto "Apvārsnis Eiropa" programmas finansējumu skatīt 4. attēlā.

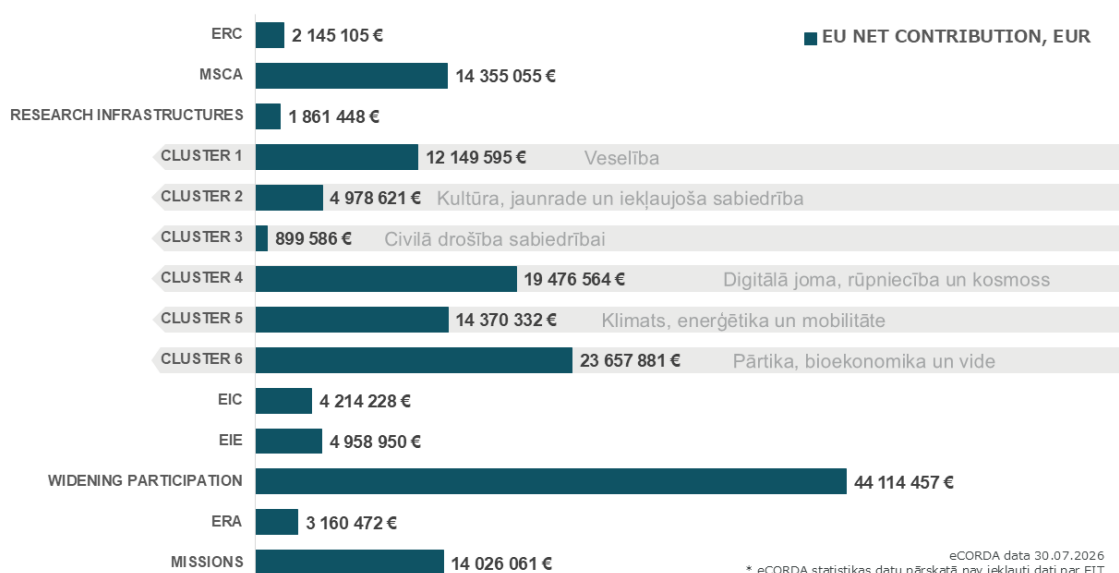
4. attēls. Latvijas institūciju piesaistītais "Apvārsnis Eiropa" programmas finansējums.

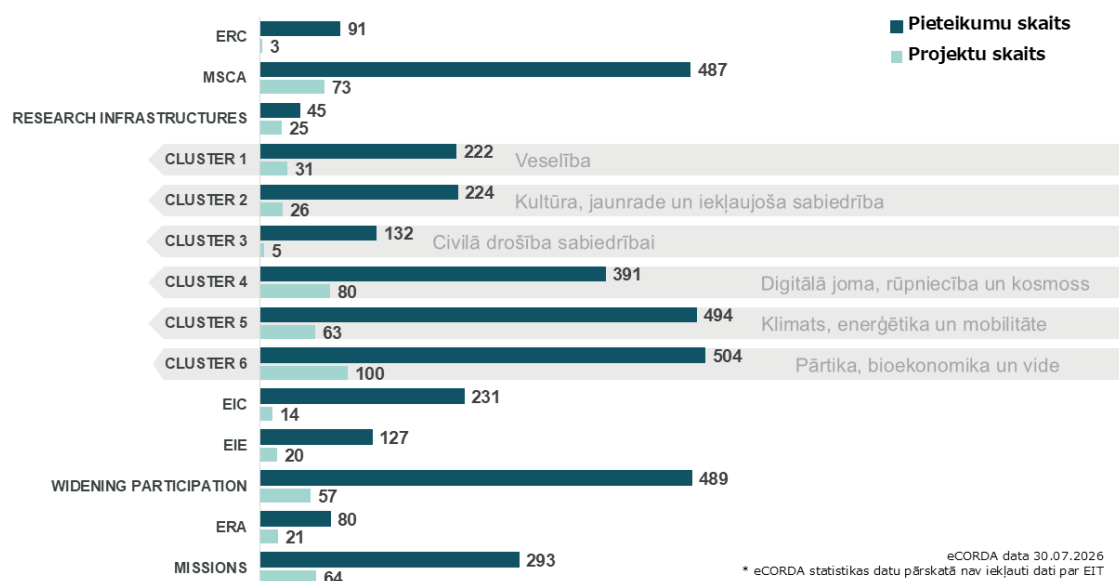
Vērtējot Latvijas institūciju pārstāvību "Apvārsnis Eiropa" programmas pilāros, visplašākā pārstāvība ar **369** dalībām, piesaistot **89,6 milj. euro** lielu "Apvārsnis Eiropa" programmas finansējumu, ir bijusi "Apvārsnis Eiropa"

programmas II pīlāram "Globālo izaicinājumu risināšana un rūpniecības konkurētspēja", kura ietvaros Latvijas institūciju dalības visplašāk pārstāvētas 6. klasterī "Pārtika, bioekonomika un vide" ar **100** dalībām, piesaistot **23,7 milj. euro** lielu "Apvārsnis Eiropa" programmas finansējumu. Savukārt, horizontālajās prioritātēs vislielākais "Apvārsnis Eiropa" piesaistītais finansējums **44,1 milj. euro** jeb 27 % no Latvijas institūciju "Apvārsnis Eiropa" programmas piesaistītā finansējuma ir prioritātei "Dalības paplašināšana" (*Widening*), kas tiek nodrošināta horizontālo aktivitāšu "Dalības paplašināšana un Eiropas pētniecības telpas stiprināšana" ietvaros. Vairāk par Latvijas institūciju dalību skaitu un piešķirto finansējumu "Apvārsnis Eiropa" programmas tematiskajās prioritātēs 5. un 6. attēlā.

5. attēls. Latvijas institūciju piesaistītais finansējums "Apvārsnis Eiropa" tematiskajās prioritātēs.

6. attēls. Latvijas institūciju pieteikumu un projektu skaits "Apvārsnis Eiropa" programmas tematiskajās prioritātēs.

Vērtējot "Apvārsnis Eiropa" programmas finansiāli un stratēģiski apjomīgākos projektus pēc piesaistītā ES finansējuma, visos projektos Latvijas dalībnieki ir projekta koordinatori, turklāt, četri no pieciem projektiem ir "Dalības paplašināšanas" ietvarā un viens 4. klastera "Digitālā joma, rūpniecība un kosmos"(skat. 7. attēlu).

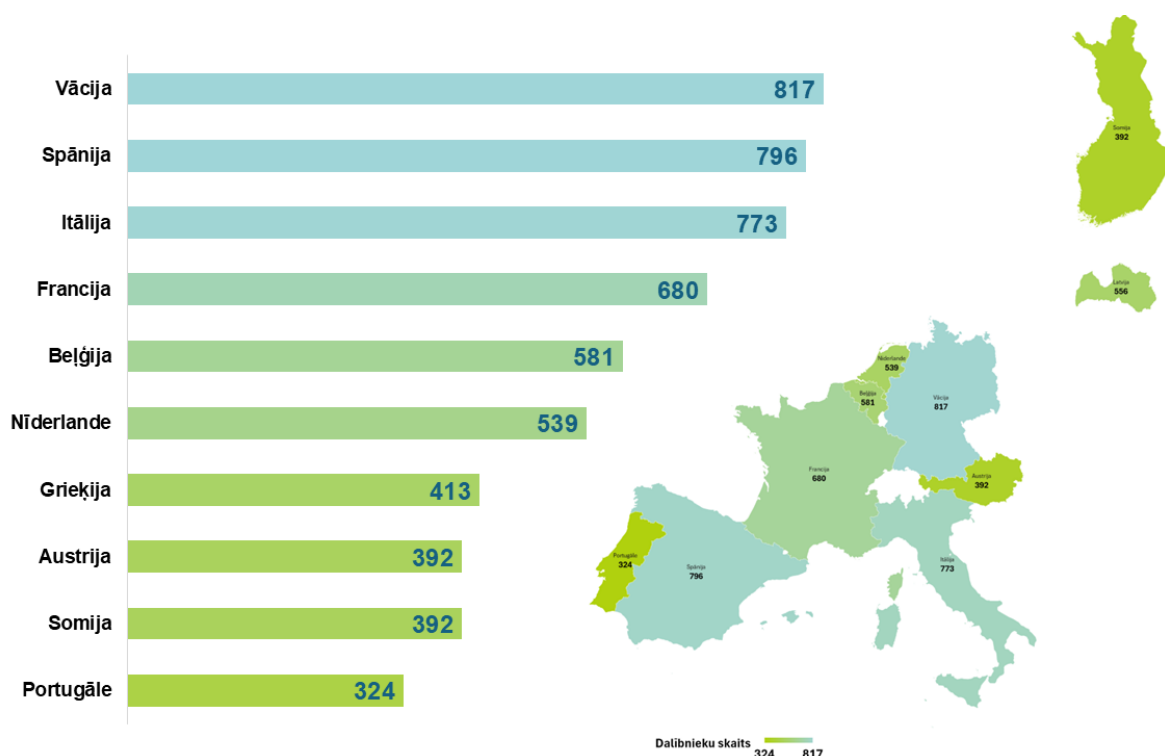
7. attēls. "Apvārsnis Eiropa" programmas lielākie projekti pēc Latvijas dalībnieku ES piesaistītā finansējuma.

DALĪBNIKĒKI	PROJEKTS	EU NET CONTRIBUTION, EUR	APAKŠPROGRAMMA
- NATIONAL INSTITUTE OF RESEARCH AND INNOVATION (COORDINATOR) - RIGA TECHNICAL UNIVERSITY (PARTNER) - INSTITUTE OF FOOD SAFETY, ANIMAL HEALTH AND ENVIRONMENT "BIOR" (PARTNER)	Centre of Excellence in Integrative One Health Ecosystem (IntegroHEALTH)	11 388 750 €	Widening participation
CHILDREN CLINICAL UNIVERSITY HOSPITAL (COORDINATOR)	Centre of Excellence for Precision Medicine in Pediatric Care (PMPC)	9 680 125 €	Widening participation
- RIGA TECHNICAL UNIVERSITY (COORDINATOR) - UNIVERSITY OF LATVIA (PARTNER) - CULTURE INFORMATION SYSTEMS CENTRE (PARTNER) - ASSOCIATION OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE OF LATVIA (PARTNER) - ARTIFICIAL INTELLIGENCE CENTER (PARTNER) - STATE DIGITAL DEVELOPMENT AGENCY (PARTNER)	AI Factories Antenna – Latvia (AIFA-LAT)	3 863 745 €	Cluster 4
UNIVERSITY OF LATVIA (COORDINATOR)	Biological magnets as a unifying link to multidisciplinary research excellence (BioMagnetlink)	2 629 500 €	Widening participation
INSTITUTE OF SOLID STATE PHYSICS, UNIVERSITY OF LATVIA (COORDINATOR)	Low-dimensional ferroelectrics for advanced electronic and biomedical devices (felow-d)	2 492 490 €	Widening participation

"Apvārsnis Eiropa" programmas projektos Latvijas dalībniekiem visaktīvākā sadarbība ir bijusi ar 8. attēlā norādītajām valstīm: Vāciju (817 dalībnieki

kopīgajos projektos), Spāniju (796 dalībnieki kopīgajos projektos) un Itāliju (773 dalībnieki kopīgajos projektos).

8. attēls. Latvijas institūciju sadarbības valstu tops "Apvārsnis Eiropa" projektos.

9. attēlā redzams Baltijas valstu salīdzinājums "Apvārsnis Eiropa" programmā. Jāatzīst, ka Latvijas rādītāji ir zemākie starp Baltijas valstīm, piemēram, Igaunija ir spējusi piesaistīt vairāk kā uz pusi lielāku ES finansējumu no "Apvārsnis Eiropa" programmas. Latvijas zemie rādītāji varētu būt saistīti ar nepietiekamu finansējumu pētniecībai un attīstībai, jo saskaņā ar Eurostat¹ 2024. gada datiem Latvijā valdības budžeta piešķirumi pētniecībai un attīstībai ir 79,4 euro uz vienu iedzīvotāju, kas atbilst tikai 28 % no ES vidējā līmeņa (284,3 euro). Tikmēr Igaunijā šie ieguldījumi sasniedz 231,1 euro uz vienu iedzīvotāju jeb 81 % no ES vidējā līmeņa, bet Lietuvā – 126,9 euro uz vienu iedzīvotāju jeb 45 % no ES vidējā līmeņa.

¹Eurostat Database, Government budget allocations for R&D (GBARD), datu kopa gba_nabsfin07. Pieejams:

https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/gba_nabsfin07_custom_7024947/bookmark/table?lang=en&bookmarkId=65e12e36-68ae-4187-8bb6-2c0480df06b6&c=1752828232972

9. attēls. Baltijas valstu salīdzinājums pa "Apvārsnis Eiropa" galvenajiem rādītājiem.

			
	LATVIJA	LIETUVA	IGAUNIJA
PROJEKTU PIETEIKUMI	2798	3815	5130
PROJEKTI	440	605	794
SEKMĪBA	15,7 %	15,9 %	15,5 %
KOORDINATORU SKAITS	49	91	141
EU NET CONTRIBUTION, EUR	164 M	259 M	364 M

eCORDA data 30.07.2026

Latvijas Zinātnes padomes (LZP) "Apvārsnis Eiropa" **Nacionālais kontaktpunkts (NKP)** nodrošina atbalstu pētniekiem, augstākās izglītības iestādēm, uzņēmumiem, valsts pārvaldes institūcijām un citām organizācijām, sniedzot konsultācijas par programmas konkursiem un finansējuma iespējām, palīdzot partneru meklēšanā, kā arī nodrošinot atbalstu projektu pieteikumu sagatavošanā, tostarp finanšu un juridiskajos jautājumos. Papildus NKP organizē informatīvus seminārus, kontaktbiržas un citus pasākumus, veicinot Latvijas dalību programmā "Apvārsnis Eiropa".

Viens no NKP uzdevumiem ir organizāciju **kapacitātes stiprināšana** "Apvārsnis Eiropa" programmā:

- Ir izstrādāts mācību kurss "Apvārsnis Eiropa" jauniešiem dalībniekiem, un organizētas septiņas apmācības – divas apmācības jaukta tipa grupās no dažādām organizācijām, apmācības Latvijas Universitātes (LU) Eksakto zinātņu un tehnoloģiju fakultātē un LU Medicīnas un dzīvības zinātņu fakultātē, Rīgas Tehniskās universitātes (RTU) Datorzinātnes, informācijas tehnoloģijas un enerģētikas fakultātē un RTU Liepājas Akadēmijā, kā arī Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitātē (LBTU). Mācības, ņemot vērā pieprasījumu un labās atsauksmes no mācību dalībniekiem, plānots turpināt.
- Pieejami [Latvijas "Apvārsnis Eiropa" dalības pārskati](#), kā arī pēc pieprasījuma tiek sniegta apkopota informācija par konkrētas Latvijas institūcijas dalību programmā "Apvārsnis Eiropa".
- NKP izveidojis un regulāri aktualizē "Apvārsnis Eiropa" konkursu apkopojumu pa "Apvārsnis Eiropa" darba programmām. Pašlaik

pieejama aktuālākā informācija par [2026. gada "Apvārsnis Eiropa" konkursiem](#) un tiklīdz būs pieejama informācija par 2027. gada "Apvārsnis Eiropa" konkursiem tiks veidots jauns konkursu apkopojums. Konkursu apkopojumā ir iekļauta arī iepriekšējo konkursu rezultātu analīze.

- NKP regulāri izsūta adresātu sarakstiem informāciju par "Apvārsnis Eiropa" aktualitātēm, konkursiem, pasākumiem un pieejamiem atbalsta mehānismiem. To iespējams saņemt, [aizpildot anketu un pievienojoties adresātu sarakstam](#).
- NKP sniedz atbalstu organizācijām *one-pager* jeb vizītkartes izveidē, kas palīdz organizācijām efektīvāk prezentēt savas kompetences un atrast potenciālos sadarbības partnerus, tāpat NKP nodrošina arī partneru profilu izsūtīšanu citu valstu NKP kolēģiem.
- Kopš 2026. gada marta LZP pārstāvis Briselē ir pievienojies Latvijas pastāvīgās pārstāvniecības ES komandai ar mērķi pārstāvēt Latvijas zinātnes un inovāciju kopienas intereses un veicināt Latvijas organizāciju atpazīstamību, kā arī atbalstīt Latvijas zinātnisko institūciju, organizāciju un inovatīvo uzņēmumu līdzdalības palielināšanu ES pētniecības un inovācijas programmās, nodrošināt jaunu ārvalstu partneru piesaisti Latvijas organizācijām.

Ir pieejams [1.1.1.5. projekta² atbalsts pieteicējiem](#):

- Atbalsts **līdz 5 000 euro** "Apvārsnis Eiropa" **koordinatoriem II pilāra visu tematisko kopu un uzdevumu jomu projektu pieteikumiem, Teaming** abām dalības kārtām, **Twining, Marijas Sklodovkas-Kirī vārdā nosauktās darbības (MSCA) Doctoral Networks** un **MSCA COFUND** projektu konkursos (atbalsta aktivitātes īstenošanai kopējais pieejamais finansējums ir 120 000 euro);
- Atbalsts **līdz 75 000 euro** "Apvārsnis Eiropa" **Eiropas Pētniecības padomes (EPP) projektu pieteikumu kvalitātes uzlabošanai** (atbalsta aktivitātes īstenošanai kopējais pieejamais finansējums ir 450 000 euro);
- **Atbalsts biedrībām un nodibinājumiem (līdz 13 000 euro kordinatoram un līdz 7 000 euro partnerim)** "Apvārsnis Eiropa" konkursos iesniegtu un virs kvalitātes sliekšņa novērtētu projektu

² 1.1.1. specifiskā atbalsta mērķa "Pētniecības un inovāciju kapacitātes stiprināšana un progresīvu tehnoloģiju ieviešana kopējā P&A sistēmā" 1.1.1.5. pasākums "Latvijas pilnvērtīga dalība Apvārsnis Eiropa programmā, tajā skaitā nodrošinot kompleksu atbalsta instrumentu klāstu un sasaisti ar RIS3 specializācijas jomu attīstīšanu" projekts "Atbalsts Latvijas dalībai starptautiskās pētniecības un inovācijas programmās"

sagatavošanas finansēšanai (atbalsta aktivitātes īstenošanai kopējais pieejamais finansējums ir 123 000 *euro*).

Atskatoties uz jau paveikto, NKP ir turpinājis intensīvu darbu, nodrošinot atbalstu Latvijas pētniekiem, inovatoriem un organizācijām dalībai "Apvārsnis Eiropa" programmā.

2024. gadā NKP nodrošinājis vairāk nekā **1000** individuālās konsultācijās potenciālajiem projektu iesniedzējiem un īstenotājiem, kā arī organizēti **63** pasākumi – informācijas dienas, semināri, meistarklases un kontaktbiržas, pasākumi sadarbībā ar citu valstu (piemēram, Lietuvas, Igaunijas, Polijas, Čehijas u.c.) NKP, kā arī Eiropas Komisijas pārstāvju dalību. Vairāki no pasākumiem notikuši reģionos – Daugavpils Universitātē (DU), Vidzemes Augstskolā (ViA), kā arī Vidzemes inovāciju nedēļas ietvaros. Papildus tam eksperti piedalījušies **226** dažādos pasākumos.

2025. gadā NKP sniedzis vairāk kā **1200** individuālas konsultācijas potenciālajiem projektu iesniedzējiem un īstenotājiem. Papildus tam eksperti piedalījušies **286** dažādos pasākumos, veidojot dialogu un zināšanu apmaiņu gan vietējā, gan starptautiskā līmenī, kā arī lai nodrošinātu iegūto zināšanu nodošanu pieteicējiem. Vienlaikus NKP organizējis **87** pasākumus, kuri ir bijuši augsti novērtēti no pasākuma dalībniekiem. Skatīt 10. attēlu.

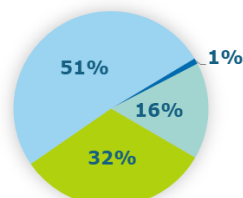
10. attēls. "Apvārsnis Eiropa" Nacionālā kontaktpunkta 2025. gadā paveiktais.

Organizēti **87 pasākumi**

- Pasākumu sērija par ERC grantiem
- Konkursu analīzes un konsorcijs veidošanas meistarklases
- MSCA joint week 2025
- Baltijas valstu un Kanādas "Apvārsnis Eiropa" kontaktbirža
- Organizēta HADEA direktores Marinas Zanchi tikšanās ar Latvijas pētniecības un inovāciju ekosistēmas pārstāvjiem
- Vairāku pasākumu rīkošana Deep Tech Atelier ietvaros
- TECHRITORY foruma ietvaros tikšanās pasākums "Funding the Future Of Space. Horizon Europe and Beyond" (dalībnieki no 23 valstīm)
- One-pager veidošanas meistarklases
- No 2. līdz 17. decembrim NKP organizēja 11 tiešsaistes sesijas par 2026. gada konkursiem (314 dalībnieki)

Aptauju rezultāti

■ Vērtēti ■ Labi ■ Ļoti labi ■ Teicami

17

2026. gadā notikušas un tiek turpinātas regulāras tikšanās ar universitātēm, veicinot ciešāku sadarbību un informācijas apriti un aizsākta pasākuma sērija

"Satiec "Apvārsnis Eiropa" NKP", kuras ietvaros reizi mēnesī interesentiem ir iespēja uzdot jautājumus "Apvārsnis Eiropa" NKP ekspertiem par programmas aktualitātēm, ņemot vērā konkrētā pasākuma tematiku. Līdz šim notikuši četri "Satiec "Apvārsnis Eiropa" NKP" tematiskie pasākumi par projekta pieteikuma sagatavošanu, mākslīgā intelekta izmantošanu "Apvārsnis Eiropa" ietvaros, kā arī par "Apvārsnis Eiropa" I pīlāru "Zinātnes izcilība" un II pīlāru "Globālās problēmas un Eiropas rūpniecības konkurētspēja". 2026. gada novembrī plānots Eiropas Komisijas pasākums Latvijā par "Apvārsnis Eiropa" īstenošanas jautājumiem.